

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Schoterlandseweg 11, Mildam

projectnummer: 553.13.50.00.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie Schoterlandseweg 11, Mildam

Datum: 18-12-2019

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om een rijhal te realiseren ten behoeve van een paardenopfokbedrijf aan de Schoterlandseweg 11 in Mildam. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 4 december 2019 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, circa 5 °C, droog en een matige wind.

PLANGEBIED

Het plangebied betreft een paardenopfokbedrijf met een woning, een paardenstal, een aantal paardenbakken en twee longermolens (zie figuur 1). Het bedrijf ligt ten westen van Mildam en wordt in het zuiden begrensd door de Schoterlandseweg. Verder grenst het plangebied aan de oostzijde aan een woonerf en aan de noordzijde en westzijde aan percelen grasland.

In het zuidwesten van het plangebied staat een paardenstal die is opgetrokken uit houten betimmering en stalen platen en is bedekt met een golfplaten dak. Dit golfplaten dak wordt binnen in de stal ondersteund door houten en metalen balken. Zowel het dak als de muren van de stal bevatten geen isolatieruimte of -materiaal. Aan de zuidoostzijde staat de woning met paardenstal. De woning is opgetrokken uit baksteen met een pannendak. De paardenstal achter de woning is opgetrokken uit hout, stalen platen en deels baksteen met een golfplaten dak. In het noordwesten en noordoosten van het plangebied zijn een aantal paardenbakken aanwezig. Tussen de paardenbak en paardenstal aan de westzijde van het plangebied zijn twee longermolens aanwezig. In het noorden ligt een weiland, verder is de oppervlakte voornamelijk verhard. In het noordwesten van het plangebied liggen

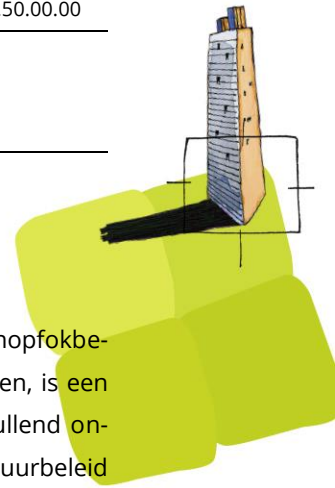
¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Vaart NZ 50, 9401 GN Assen T 0592 316 206

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

opgeslagen materialen, als hooibalen en houten pallets. Permanent oppervlaktewater is in het plangebied niet aanwezig. Rondom het plangebied zijn watergangen aanwezig waar geen werkzaamheden aan zullen worden uitgevoerd.

De ontwikkelingen bestaan uit de realisatie van een binnenrijbak met stalling aan de westzijde van het plangebied. Hiervoor wordt de westelijke paardenstal gesloopt. Daarnaast wordt de buitenrijbak aan de oostzijde van het gebied uitgebreid. Ten zuiden en westen van de te realiseren binnenrijbak met stalling wordt verharding aangelegd. Daarnaast wordt ten zuiden van de binnenrijbak een parkeerplaats gerealiseerd. De twee huidige longermolens zullen worden verwijderd en opnieuw worden aangelegd tussen de woning met paardenstal en de buitenrijbak. Aan de woning met paardenstal worden geen werkzaamheden verricht. Voor de ontwikkelingen wordt grond vergraven en deels vegetatie verwijderd. De beukenhagen rondom het plangebied worden behouden, maar de haag die aan de zuidzijde van de buitenrijbak staat, wordt verwijderd.

Figuur 1. Topografische kaart met de locatie van het plangebied (rood). (Bron: satellietdataportaal.nl)

Foto's 1 t/m 4. Impressie van de te slopen paardenstal en het plangebied op 4 december 2019. Linksonder het aanzicht op de zuidoostzijde van de te slopen paardenstal. Rechtsboven de binnenkant van de te slopen paardenstal. Linksonder het aanzicht op de noordzijde van de te slopen paardenstal. Rechtsboven het aanzicht op de noordzijde van het plangebied.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 03-12-2019 10:56:51) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat om vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, amfibieën, reptielen en enkele ongewervelden.

De vegetatie in het plangebied bestaat voornamelijk uit een aantal algemene plantensoorten, die groeien langs de randen van stallen of in overhoekjes van het terrein. De waargenomen soorten zijn onder meer duizendblad, klein kruiskruid, smalle weegbree, gestreepte witbol en zachte ooievaarsbek. Opgaande beplanting bestaat uit beukenhagen rondom het plangebied. Aan de westzijde van het plangebied staat een rij fruitbomen naast de beukenhaag. Verder staan er berken en zomereik ten westen van de paardenstal aan de westzijde van het plangebied. De waargenomen soorten duiden op een matig voedselrijke tot voedselrijke bodem. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen in het plangebied. Deze zijn gezien de terreingesteldheid en de voedselrijkdom ook niet te verwachten.

Er is een aantal jaarrond beschermde vogelsoorten bekend uit de directe omgeving van het plangebied, zoals huismus, gierzwaluw en buizerd (Quickscanhulp.nl). De westelijke en te slopen paardenstal heeft openingen in het dak die voor huismus toegang kunnen bieden tot de stal. Er zijn echter geen besloten ruimtes aanwezig onder het dak aan de binnenzijde van de stal die mogelijkheid bieden voor huismus om een nest te bouwen. Daarnaast zijn er in de stal geen nesten waargenomen van huismus. Om deze redenen kan aanwezigheid van huismus in de paardenstal worden uitgesloten. In de enkele bomen in het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen. Er zijn in het plangebied ook geen nesten waargenomen van algemeen voorkomende broedvogels. In de beukenhagen in het plangebied zijn algemeen voorkomende broedvogels broedend te verwachten, waaronder heggenmus, merel en vink. De nesten van deze algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Het grasland in het plangebied vormt mogelijk foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd. Daarnaast biedt het plangebied geschikt foerageergebied voor huismus. Ook kan deze soort in de heggen een rust-of slaappleaats vinden.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt,

Als gevolg van de werkzaamheden gaat geen hoogwaardig foerageergebied verloren. Daarnaast zijn er in de directe omgeving voldoende alternatief en mogelijk hoogwaardiger foerageergebied of rustplaatsen voor huismus aanwezig.

Bomen met geschikte holtes of scheuren die kunnen leiden tot verblijfplaatsen voor vleermuizen zijn niet aanwezig in het plangebied. Daarnaast is de paardenstal onderzocht op openingen die kunnen leiden naar verblijfplaatsen van vleermuizen. Dergelijke openingen zijn niet waargenomen. Daarnaast biedt de paardenstal aan de binnenzijde geen besloten ruimtes die kunnen leiden tot verblijfplaatsen van vleermuizen. Verder zijn geen uitwerpselen of vlindervleugels in de stal waargenomen die duiden op de aanwezigheid van vleermuizen. Door het ontbreken van geschikte openingen en uitwerpselen of vlindervleugels in de te slopen paardenstal kan de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen worden uitgesloten.

Het plangebied kan mogelijk onderdeel vormen van het foerageergebied van vleermuizen als gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. Er zal geen hoogwaardig foerageergebied verloren gaan. Er is in de omgeving voldoende alternatief en hoogwaardig foerageergebied aanwezig. Het plangebied vormt geen onderdeel van een belangrijke vliegroute van vleermuizen door het ontbreken van aaneensluitende rijen opgaande beplanting of brede doorgaande watergangen.

Het plangebied is geschikt voor diverse grondgebonden zoogdiersoorten zoals bosmuis, bosspitsmuis, huisspitsmuis, rosse woelmuis en egel (Quickscanhulp.nl). Voor de te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van een aantal niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten, zoals boomarter, das, eekhoorn en waterspitsmuis (Quickscanhulp.nl). Gezien de terreingesteldheid worden deze soorten niet verwacht in het plangebied. In de opgaande beplanting in het gebied zijn geen holtes geschikt voor boomarter of nesten van eekhoorn waargenomen. De watergangen rondom het plangebied blijven behouden, mogelijk leefgebied voor waterspitsmuis gaat dan ook niet verloren. Geschikt leefgebied voor das is niet aanwezig in het plangebied. Het noordelijke gedeelte van het plangebied zou kunnen dienen als foerageergebied van das waardoor deze soort het plangebied hooguit incidenteel doorkruist. Als gevolg van de plannen gaat daarom geen hoogwaardig foerageergebied van das verloren. Ook is in de directe omgeving voldoende alternatief en hoogwaardiger foerageergebied voor das aanwezig.

De beschermde amfibieënsoorten bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en meerkikker zijn bekend uit de directe omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl). Het plangebied biedt hooguit landbiotoop voor deze soorten, door het ontbreken van voortplantingswater in het plangebied. Daarnaast geldt voor deze soorten in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van

de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn niet bekend uit de directe omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl). Geschikt biotoop voor niet-vrijgestelde soorten is in het plangebied ook niet aanwezig.

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen gedaan van de groene glazenmaker en noordse winterjuffer (Quickscanhulp.nl). Vanwege het ontbreken van geschikt biotoop voor deze en andere soorten beschermde ongewervelden, zijn deze niet in het plangebied te verwachten.

Waarnemingen van beschermde reptielensoorten als adder, levendbarende hagedis en ringslang, zijn bekend vanuit de directe omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl). Gezien de terreingesteldheid en het ontbreken van geschikt biotoop, zoals broeihopen, worden deze soorten niet verwacht in het plangebied.

Waarnemingen van beschermde vissensoorten zijn vanuit de directe omgeving van het plangebied niet bekend (Quickscanhulp.nl). Beschermde vissensoorten zijn ook niet in het plangebied te verwachten vanwege het ontbreken van waarnemingen uit de directe omgeving en het ontbreken van geschikt biotoop.

TOETSING

Als gevolg van de plannen zullen geen vleermuisverblijfplaatsen of jaarrond beschermde nesten verloren gaan. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nesten kunnen daardoor uitgesloten worden.

Het plangebied zal naar verwachting niet volledig ongeschikt worden als foerageergebied voor de te verwachten vleermuissoorten die in het plangebied foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen, ten gevolge van de werkzaamheden, treden niet op.

Bij uitvoering van het plan wordt het plangebied mogelijk minder geschikt als foerageergebied voor buizerd en huismus. Het plangebied vormt echter hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van deze soort en bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied voor deze soorten aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden dan ook niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet

verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën-, zoogdier- en reptielensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

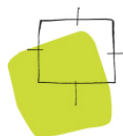
In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN - voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

In het kader van de Wnb beschermde gebieden liggen op kleine afstand van het plangebied. Het meest nabijgelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied 'Deelen' dat gelegen is op een afstand van circa 10 kilometer ten noordwesten van het plangebied. Het meest nabijgelegen NNN-gebied ligt op circa 130 meter ten westen van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'Natuur buiten het NNN' omvat een bosstrook die op circa 130 meter afstand ten oosten van het plangebied is gelegen. Het meest nabijgelegen weidevogelkansgebied is gelegen op een afstand van circa 2,4 kilometer ten zuidwesten van het plangebied.

Beschermde gebieden rondom het plangebied (rood). Lichtgroen: Natuur buiten NNN. Groen gearceerd: NNN. (bron kaartondergrond: ruimtelijkeplannen.nl).

TOETSING

Het plangebied ligt op ruime afstand van het Natura 2000-gebied 'Deelen'. Hierdoor zijn in potentie effecten mogelijk door externe werking. Het plangebied is gescheiden van het Natura 2000-gebieden door bebouwing, (water)wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Over deze afstand kan echter in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000- gebieden. Daarom is een AERIUS-berekening gemaakt waaruit blijkt dat tijdens de aanleg- en gebruiksfase geen sprake is van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden. De berekening is gerapporteerd in Notitie stikstofberekening (BügelHajema Adviseurs, 7 november 2019).

Gezien de afstand tot de beschermde gebieden en de aard van het plan zijn geen negatieve effecten te verwachten op het NNN, natuur buiten het NNN en weidevogelkansgebieden. De ontwikkeling is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie (d.d. 4 december 2019) is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkelingen een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan. Een ontheffing van de Wnb voor beschermde soorten is niet nodig.

In verband met de soortbescherming van de Wnb is het wel nodig om bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels.

De AERIUS- berekening moet uitwijzen of er negatieve effecten in het kader van de Wnb beschermde gebieden zullen optreden. Op basis daarvan kan worden bepaald of vervolgstappen nodig zijn, zoals het aanvragen van een vergunning van de Wnb.

Een nadere analyse van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.